

KROATIEN

”Vilken nationalism är svårast att läka?”

”F redagen den 16 november sattes punkt för kriget i Kroatien. Människor gick ut på gatorna, barnen fick ledigt från skolan, det var konserter på varje torg, och barerna reade ut allt för 10 kuna.”

Så beskriver den kroatiska tidningen Danas euforin efter Haag-tribunals frikännande av de kroatiska generalerna Ante Gotovina och Mladen Markac.

Presidenten Ivo Josipovic tog emot de båda generalerna på sitt kontor och sa att ”domen bekräftar att det kroatiska försvaret av vårt fosterland inte var ett brott. Vi har fått ett domslut på att rättvisan har segrat.”

I Kroatiens huvudstad Zagrebs centrum går det inte många meter mellan graffitin och planscherna som hyllar generalerna. Även de mer sarsade kroatiska medierna kan inte sluta beskriva före detta generalen Gotovina med superlativ. Nu är främsta frågan i Kroatien vilken politisk post han ska kandidera till.

I Serbien har det funnits en skiljelinje mellan dem som kallar Haag-tribunalen för anti-serbisk och de som velat tro på dess objektivitet. Nu har de serber som enträget försvarat Haag-tribunalen tystnat. Facebookflödet fylldes med desperata kommentarer – hur kan detta hända?

Gotovina och Markac dömdes förra året till 24 respektive 18 års fängelse, en dom som överklagandekammaren i Haag-tribunalen nu ogiltigförklarat. Av de fem domarna i kammaren reserverade sig två mot beslutet. När man lägger samman alla åsikter som framförts av olika domare i målet framträder en minst sagt suddig bild.

Sättet hur tribunalen valt att (inte) karakterisera brottens systematiska natur får dramatiska konsekvenser. Tribunalen har gått från ett enhälligt beslut om att den högsta kroatiska ledningen, inklusive dåvarande president Franjo Tudjman, hade ett gemensamt kriminellt uppsåt att etniskt rensa Kroatien från serber, till att nu komma fram till att det inte går att bevisa att det fanns ett sådant uppsåt.

Ett skyltfönster i Zagreb hyllar de frigivna generalerna poetiskt: ”Å sköna, kära, ljuva frihet...”

FOTO: CHRISTINA WASSHOLM

De två domsluten skiljer sig också i om åklagaren behöver bevisa varje enskild granatattacks syfte och konsekvens – var målet militärt eller civilt, fick just en specifik granat civila att fly – eller om man bör se till den samlade effekten, som del av en militär strategi.

Inte ens juridiska experter förmår att förklara vändningen. Men de säger försiktigt att det borde ogiltigförklara stora delar av åtalet i de pågående rättegångarna mot Radovan Karadzic och Ratko Mladic.

Domslutet innebär åtminstone på kort sikt en rejäl försämring av de mödosamt uppbyggda relationerna mellan Kroatien och Serbien. Den serbiska ministern för EU-integration, Suzana Grubjesic, har ställt in sin planerade resa till Zagreb. Hon skulle ha skrivit under en förlängning av ett samarbetsprotokoll om EU-integration mellan Kroatien och Serbien den 27 november.

– Jag känner mig inte bekväm med att resa till Zagreb just nu, säger hon.

I Kroatien uppfattas domen som det slutgiltiga beviset på att kriget mot serber var rättfärdigt. Visst fanns det individer som begick brott, men

det var inget som den kroatiska ledningen låg bakom.

De upp emot 200 000 serber som lämnade Kroatien som ett resultat av Operation Storm i augusti 1995 gjorde så frivilligt, på uppmaning av sina egna ledare, i syfte att få Kroatien att framstå i sämre dager. Så ser den kroatiska versionen av historien ut.

I Serbien ses domen i stället som en bekräftelse av den populära åsikten att det internationella samfundet inte är intresserat av sanningen – bara att straffa serber.

Frågan är vilken nationalism som är svårast att läka – den kroatiska vinnarvarianten eller den serbiska förlorarvarianten?

ANALYS

CHRISTINA WASSHOLM
utland@sydsvenskan.se

SOTKAMO

Nytt läckage vid gruva i Finland

Den nyaste skyddsvalven kring problemdrabbade Tälvivaaragruvan i östra Finland har börjat läcka. Närings-, trafik- och miljöcentralen i Kajanalands län uppger att läckan upptäcktes i samband med en granskning på torsdagen.

Det fanns enligt miljöcentralen ingen risk för att vallen skulle brista.

Arbete med att höja

skyddsvallen och pumpa tillbaka vatten som läckt ut väntades pågå hela natten.

TT-FNB

LONDON

Kritiserade BBC får ny chef

Tony Hall blir ny chef för det brittiska etermediebolaget BBC. Hall, som närmast kommer från kungliga operan i London, har tidigare varit nyhetschef på BBC. Han efterträder George Entwistle, som avgick –

efter bara 54 dagar på posten – sedan BBC felaktigt hängt ut en konservativ politiker som pedofil. Det tillkom efter den ännu större skandalen kring medarbetaren Jimmy Savile, som efter sin död anklagas för en mängd sexuella övergrepp mot unga.

TT-REUTERS

DUBAI

Fängelse för taxisex i Dubai

Två västerlänningar har dömts till tre månaders

fängelse och böter för att ha haft sex i en taxi i Dubai. Den brittiske mannen och den irländska kvinnan erkände brotten, som även inkluderar offentlig alkoholförtäring.

Domen är den senaste i raden mot utlänningar som anses ha betett sig illa i den populära turistorten. Utlänningar utgör 90 procent av befolkningen i Förenade Arabemiraten, där Dubai anses vara det mest kosmopolitiska av de sju emiraten.

TT-REUTERS

MALI

Svensk fast ett år hos al-Qaida

MALI

På söndag har en svensk man suttit kidnappad av en al-Qaida-grupp i Mali i ett helt år. Tilltagande kaos och en eventuell internationell militärinsats i det västafrikanska landet väcker oro för gisslans situation.

Den nu 37-årige motorcykelturisten från Stockholmstrakten, hans nederländske och brittisk-sydafrikanske vän rövades bort i Timbuktu i norr. De togs av al-Qaida i islamiska Maghreb, Aqim, känt för kidnappningar och lösenkrav på mångmiljonbelopp.

Mali var redan då kaotiskt men har slungats ner i en allt djupare avgrund av våld och anarki. Gerilla och islamistgrupper håller nu landets norra del – stort som Frankrike – och strider sinsemellan.

En av de väpnade islamistgrupperna i norra Mali, Mujao, har nu tagit på sig kidnappningen av en frans-

man i 60-årsåldern i tisdags.

– Med Guds välsignelse håller mujahiderna en fransman, vars land vill leda arméer mot det muslimska folket, sade en av gruppens ledare, Abdul Hicham.

Förhandlingar pågår just nu i FN för att få till stånd en internationell styrka med 4 000 soldater för att hjälpa centralregeringen återta den norra landsändan. Frankrike är pådrivande i processen, något som bland annat märks i antalet kidnappningar av franska medborgare.

Utåt är svenska regeringen, polisen och de anhöriga knäpptysta om eventuella förhandlingar. Frankrike, med sju kidnappade medborgare, är öppnare. I oktober träffade anhöriga president François Hollande.

Aqim hade då sagt att Hollandes stöd för en väpnad insats riskerade att ”öppna helvetets portar för gisslan”.

OLA WESTERBERG/TT

FREDAG - SÖNDAG

20%

PÅ ALLA HERRSKOR!

Gäller ord priser! 23-25/11, ej BALLY

Dessutom:

premiato Varmfodrad boots i skinn med bekväm passform och dubbla blixtlås finns även i svart ord. 999.-

BERG
ØIST
SKOR

passar alltid.
MALMÖ EMPORIA